

Sociālā darba speciālistu sadarbības padomes sēdes

PROTOKOLS Nr.1/2010

Rīgā,
Skolas ielā 28, 3.stāva Portretu zālē

2010.gada 10.februārī

Sēdes sākums: plkst.11:00

Sēdi vada: **Visvaldis Gūtmanis**, Labklājības ministrijas (turpmāk tekstā – LM) Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības departamenta (turpmāk tekstā – SPSPD) direktors

Sēdē piedalās Padomes locekļi:

- 1) **Ilze Skrodele- Dubrovskā** – LM Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības departamenta Sociālo pakalpojumu un sociālā darba organizācijas nodaļas vadošā referente;
- 2) **Jeļena Laškova**, Rēzeknes pilsētas Sociālās pārvaldes priekšiece;
- 3) **Dace Erkena**, P.Stradiņa Veselības un sociālās aprūpes koledžas lektore;
- 4) **Lolita Vilka**, Rīgas Stradiņa Universitātes docente;
- 5) **Vita Roga**, Latvijas Universitāte;
- 6) **Inga Šķestere** - Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas SUSTENTO darbiniece;
- 7) **Ieva Lāss** - Sociālo darbinieku biedrības valdes pr-s;
- 8) **Mārtiņš Moors** - Sociālo darbinieku biedrības valdes loceklis
- 9) **Skaidrīte Gūtmane** - Kristīgās Akadēmija rektore
- 10) **Vita Pūķe** – LPS, Ogres novada domes priekšsēdētāja vietniece

Sēdē piedalījās arī:

- 11) **Maruta Pavasare** - LM Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības departamenta Sociālās palīdzības un sistēmas monitoringa nodaļas vecākā referente;
- 12) **Iveta Liepiņa** – Valmieras sociālā dienesta vadītāja
- 13) **Evija Švalbe** – Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrības pārstāve
- 14) **Līksma Puķīna** - Kristīgās vadības koledžas pasniedzēja

No Padomes locekļiem sēdē nepiedalījās, Daina Vanaga, Iveta Dambe, Daiga Grenovska, Vita Pūķe, Iveta Neimane, Irina Vereščagina, Ārija Baltiņa, Andra Mitte.

Sēdi protokolē: Ilze Skrodele-Dubrovskā.

Darba kārtībā:

- 1.Sanāksmes atklāšana un Padomes sēdes darba kārtības (pielikums Nr.1) apstiprināšana
2. Padomes mērķi un uzdevumi 2010.gadā un turpmākajā periodā (pielikumsNr.2)
3. Profesionālās sociālā darba attīstības programmas 2005.-2011. gadam pasākumu analīze un diskusija par programmas realizāciju esošajā sociālekonomiskajā situācijā (pielikumsNr.2)

4. Konferences „Sociālais darbs ar ģimenēm Latvijā” dalībnieku viedokļu apkopojums (pielikumsNr.3)
5. Dažādi jautājumi

1. Sanāksmes atklāšana un Padomes sēdes darba kārtības apstiprināšana. Profesionālās sociālā darba attīstības programmas 2005.-2011. gadam pasākumu analīze un diskusija par programmas realizāciju esošajā sociālekonomiskajā situācijā.

V.Gūtmanis: Atklāj sēdi un informē par sēdes darba kārtību. Iebildumi netiek saņemti.

Notiek iepazīšanās ar jaunajiem Padomes dalībniekiem – Ivetu Liepiņu, Eviju Švalbi un Līksmu Puķīnu.

Nolēma: akceptēt darba kārtību.

I.Skrodelei -Dubrovskai sagatavot vēstuli Valmieras domei ar lūgumu deleģēt Ivetu Liepiņu dalībai Padomē.

2. Padomes mērķi un uzdevumi 2010.gadā un turpmākajā periodā

I.Skrodele-Dubrovka informē un iepazīstina SD padomes locekļus par Padomes galvenajiem uzdevumiem, tiesībām (sk. pielikumu Nr.2), diskutējot par padomes mērķiem izvērsas diskusija par galvenajiem prioritārajiem uzdevumiem Padomei:

1) Noteikt sociālā darba statusu likumdošanā

2) Nepieciešams sākt domāt par jauna politikas plānošanas dokumenta sociālajā darbā veidošanu, jo Sociālā darba attīstības programmas 2005.-2011 pasākumos uz doto brīdi darbojās vairs tikai viens – Padome

3) Jādomā par sociālo darbinieku izglītošanu

Diskusijā piedalās: L.Vilka, S.Gūtmane, I.Lāss, M. Moors, V.Roga, M.Pavasare, V/.Gūtmanis, I.Skrodele-Dubrovka, J. Laškova, V.Pūķe .

1)Padomei ir jādomā, kā noteikt sociālā darba statusu (stāvoklis, atrašanās Latvijas likumdošanā). Notiek diskusija par sociālā darbinieka standartu, kopumā šis standarts ir novecojis un tas ir jāpārstrādā. Latvijā pārstrādājot standartu ir jāvadās pēc starptautiski pieņemtajiem sociālā darba standartiem.

Ārstniecības likumā izdarīti grozījumi un iekļautas - ārstniecības atbalsta persona — persona, kurai nav tiesību nodarboties ar ārstniecību, bet kura ir tieši iesaistīta veselības aprūpes procesa nodrošināšanā, MK noteikumos Nr. 192 „Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistra izveides, papildināšanas un uzturēšanas kārtība” sociālais darbinieks tiek minēts kā ārstniecības atbalsta persona.

Tāpat jāvērš uzmanību, ka sociālā darbinieka profesionālā darbība detalizēti neparādās likumdošanā, nav skaidri nekur pateikts, ko nozīmē un cik daudz darba un laika prasa, piemēram, sociālekonomisko resursu piesaiste, atbalsts sociālo problēmu risināšanā un t.t., ir jānosaka sociālā darbinieka sadarbības kārtība starp citiem profesionāļiem, metodoloģija vajadzību izvērtējumam, lai nav tāda situācija, kāda tā Latvijas sociālekonomiskajā situācijā kļūst, ka sociālais darbinieks dara visu, sākot ar sociālās palīdzības izsniegšanu un noslodzes dēļ maz veltot laiku sociālā gadījuma pilnvērtīgā risināšanā. Aktuāls ir jautājums par sociālā darbinieka noslodzi un atalgojumu, pastāv liels risks, ka sociālais darbs lēnām zaudē savu vietu un lomu starp citām profesijām, jo nākotnē nebūs vairs profesionāļu, kas vēlēšies veikt sociālo darbu.

Tiek izteikts viedoklis, ka sabiedrībā ir pilnīgi neskaidrs viedoklis par sociālā darbinieka darbības lauku, tiek ļoti dažādi saprasti termini – sociālā palīdzība, sociālās palīdzības organizators, sociālā

rehabilitācija un sociālais rehabilitētājs. Cilvēki sociālo palīdzību saprot daudz plašāk, nekā tas ir noteikts normatīvajos aktos. Tiek izvirzīts jautājums uz diskusiju par esošajām 4 sociālā darba speciālista profesijām, par to lomu un vietu sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sistēmā, iespējams būtu jādomā, ka tās ir sociālā darba specializācijas.

2) Nemot vērā, ka no esošās Sociālā darba attīstības programmas 2005.- 2011.gadam darbojās tikai viens pasākums - Padome, grozījumi programmā nebūtu lietderīgi, tāpēc ir nepieciešams domāta par jauna politikas plānošanas dokumenta izstrādi.

3) Ir nepieciešama esošo sociālo darbinieku izglītošana, semināru rīkošana reģionos, sadarbību semināru organizēšanā veiksmīgi koordinējot ar augstskolām, domājot par sertifikātu izsniegšanu. Nepieciešams būtu rīkot izbraukuma seminārus sociālajiem darbiniekiem par sociālā darba metodoloģiju, teorijām, strādājot praksē ar dažādām klientu grupām.

Tiek izteikts piedāvājums, ka sociālie darbinieki varētu tikt aicināti uz Rīgas Stradiņa universitātes akadēmiskajiem lasījumiem, I. Skrodele - Dubrovskai varētu uzaicinājumus uz akadēmiskajiem lasījumiem izsūtīt sociālo dienestu vadītājiem. Akadēmiskie lasījumi notiek reizi 2 mēnešos.

Nolēma: 1) Padomes dalībniekiem savās pārstāvošajās institūcijās izdiskutēt par risinājumiem sociālā darba statusa noteikšanā normatīvajos dokumentos

2) Līdz 19.martam iesniegt I.Skrodelei-Dubrovskai e-pastā: ilze.skrodele-dubrovsk@lm.gov.lv, ieteikumus, priekšlikumus grozījumiem Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, lai stiprinātu un papildinātu sociālā darbinieka kā profesijas statusu.

3) Pēc iesūtīto priekšlikumu apkopošanas sasaukt Padomes sēdi un izdiskutēt par gala ieteikumiem grozījumiem SPSP likumā.

4) Pēc nepieciešamības Padome izteica gatavību paust viedokli par nepieciešamiem grozījumiem likumdošanā arī Saeimas sociālo un darba lietu komisijai.

3. Konferences „Sociālais darbs ar ģimenēm Latvijā” dalībnieku viedokļu apkopojums

Sociālo darbinieku biedrības valdes priekšsēdētāja I. Lāss informē par 125 konferences dalībnieku - sociālo darbinieku, kas strādā ar ģimenēm un bērniem viedokļiem, aktuālām problēmām sociālajā jomā.

Ar visiem viedokļiem ir iespēja iepazīties pielikumā nr. 3, bet īsumā galvenais, galvenās grūtības veicot sociālo darbu ikdienā ir:

- sadarbības trūkums (b/t, policija, skolas, medicīnas iestādes, krīžu centri), institucionālo kompetenču nesakārtotība.
- Pakalpojumu trūkums – bez papildus pakalpojumiem nav iespējas sasniegt sociālā darba ar ģimenēm un bērniem mērķi – attīstīt, veicināt un uzlabot klienta – ģimenes ar bērniem sociālo funkcionēšanu.
- Trūkst kāda kopējā sociālo pakalpojumu stratēģija un virzība. Ko ir nozīmīgi attīstīt, ko nē? Pakalpojumi iedzīvotājiem nav vienlīdzīgi pieejami visā Latvijā t.sk. sociālā darba ar ģimenēm un bērniem pakalpojums.
- Likumdošanas un atbalstošas metodiskās vadības trūkums. Pagastos līdz ar dotācijas pārtraukšanu vairs netiek izdalīts – sd ar ģimenēm un bērniem. Pilsētās vēl saglabājas. Sd ar ģimenēm nav likumdošanā “kārtīgi nostiprināts”.
- Atbalstošas un vienotas metodikas trūkums, īpaši darbā ar specifiskām grupām – vardarbībā cietušie un varmākas, atkarīgie, vecāki ar psihiskās veselības traucējumiem utt. Birokratizēts, līdz ar to ilgstošs bērnu ar atkarības problēmām rehabilitācijas uzsākšanas process.
- Darba vide un vadība. Virsvadības direktīvas ir pretrunā ar sociālā darba profesionālām vērtībām, neizpratne par sociālās jomas specifiku – īpaši izteikti novados, reformas krīzes

situācijā ir sāpīgas un nav efektīvas. Darba vides nepiemērotība – nav atsevišķs konsultāciju kabinets, troksnis, nevēdināmas telpas, neregulētas slodzes, veselības polises nav.

- Atbalsta sistēma – supervīzijas nodrošinājums, algu samazinājums neļauj apmaksāt pašiem supervīziju, terapiju, mazinās motivācija strādāt darbu, izdegšanas riski un sekas. Atrautības sajūta gan novados, gan pagastos, gan pilsētās.

V.Gūtmanis pateicas visiem par līdzdalību sēdē.

Pielikumā: 1. 10.februāra Padomes sēdes darba kārtība.

2. Padomes mērķi un uzdevumi 2010.gadā un turpmākajā periodā un Profesionālās sociālā darba attīstības programmas 2005.-2011. gadam pasākumu analīze.

3. Konferences „Sociālais darbs ar ģimenēm Latvijā” dalībnieku viedokļu Apkopojums.

Sēdes noslēgums plkst.13:15

Sēdes vadītājs:

V.Gūtmanis

Sēdes protokolētājs:

I.Skrodele-Dubrovskā